



SAKSBEHANDLER  
Anke Loska

VÅR REF.  
21/00617-1

DERES REF.

VÅR DATO  
01.02.2021

DERES DATO

postmottak@ra.no  
www.riksantikvaren.no

Vestland fylkeskommune  
Postboks 7900  
5020 BERGEN

## Vedtak om tilskudd og tilsagn til Vestland fylkeskommune fra statsbudsjettet 2021 og 2022 kap 1429 post 71

Vi viser til søknad om tilskudd fra statsbudsjettet 2021 kap 1429 post 71, tilskudd til fredete kulturminner i privat eie.

### Søknader om tilskudd fra statsbudsjettet for 2021

I statsbudsjettet for 2021 er post 71 tilskudd til kulturminner i privat eie på 159 015 000 kroner. Riksantikvaren har mottatt søknader fra samtlige fylkeskommuner og Sametinget på til sammen 340 412 050 kroner. Søknadsgrunnlaget inn til fylkeskommunene og Sametinget var på 545 søknader på til sammen 344 398 734 kroner.

Dette innebærer at søknadene fra fylkene og Sametinget er på over det dobbelte av tilskuddspostens størrelse.

### Vedtak om tilskudd og tilsagn

#### *Vedtak om tilskudd for 2021*

Riksantikvaren gir med dette tilskudd på

12 750 000 kroner

fra post 71 – tilskudd til fredete kulturminner i privat eie

#### *Vedtak om tilsagn for 2022*

Riksantikvaren gir med dette et tilsagn for 2022 på

9 000 000 kroner

fra post 71 – tilskudd til fredete kulturminner i privat eie

### Nærmere om bruken av og begrunnelse for vedtak om tilskudd og tilsagn

Det skal fortsatt arbeides med og rapporteres på Bevaringsprogrammet *Fredete bygninger i privat eie (FRIP)* frem til dette avløses av nye bevaringsstrategier. Det er fremdeles et betydelig etterslep for å nå

2020 målsettingen om et ordinært vedlikeholds nivå i noen av fylkene. De tildelte tilskuddsmidlene for 2021 må sees i sammenheng med dette.

Innlandet fylkeskommune har den største andelen fredete bygninger i privat eie og har også det største etterslepet prosentvis med fredete bygninger i privat eier vurdert til TG3 (jf. uttrekk fra Askeladden januar 2021). Som følge av dette, og for å bidra til et reelt løft for private eiere av fredete kulturminner og kulturmiljøer i Innlandet, har vi valgt å prioritere en økning i tilskudd til fylket i 2021 på om lag 20 %. Riksantikvaren har klare forventninger til at midlene viser klare resultater i fylket. I tillegg til Innlandet, er Nordland og Byantikvaren i Oslo prioritert med en økning i tilskudd. Økningene her vises gjennom kutt i tilskuddet til de øvrige fylkeskommunene.

Behovet for tilskudd er svært ulikt hos de ulike fylkeskommunene, og dette har vi også lagt til grunn i årets fordeling. Gjennom 2021 vil Riksantikvaren prioritere tettere dialog med fylkene og Sametinget omkring tilskuddsforvaltning. Formålet er å få et bedre inntrykk av de ulike behovet for tilskudd som er fylkene imellom, samt andre behov knyttet til veiledning, håndverkskompetanse og kompetanseheving internt i forvaltningen.

Vi vurderer det som positivt at Vestland fylkeskommune holder tilbake en mindre del av tilskudd til strakstiltak, og at dere benytter tilsagnsfullmakten i tråd med våre anbefalinger. Det er videre svært positivt at fylkeskommunen har fokus på å få ned andelen udisponerte midler.

De øvrige tiltakene dere nevner spesielt i søknaden må fylkeskommunen selv vurdere med tanke på hva som kan gis tilskudd til fra post 71 fredete kulturminner i privat eie.

#### *Andre tiltak*

I årets søknader har en rekke av fylkene og Sametinget søkt om tilskudd til «andre tiltak». Innunder kategorien søkes det om tilskudd for å bruke til dendrokronologi-prøver, heving av håndverkskompetanse, midler til strakstiltak eller merkostnader på prosjekter, byggeledelse og tilstandsregistrering for å nevne noe.

Ingen av fylkene har fått tilskudd direkte til såkalte «andre tiltak» i 2021. Hovedbegrunnelsen er at de fleste av tiltakene som dere søker om tilskudd til faller inn under det dere allerede kan bruke tildelingen fra Riksantikvaren til:

- Fylket kan gi tilskudd til dendrokronologiske undersøkelser. Dendrokronologiske undersøkelser skal gjennomføres i henhold til retningslinjene som følger av vedlegget.
- Fylket kan selv beslutte å holde igjen en del av tilskuddsmidlene, for å ha til fordeling ved eventuelle strakstiltak eller merkostnader på prosjekter
- Inntil 15 % av tilskuddet til et konkret prosjekt kan gis til prosjektledelse, byggeledelse eller administrasjon.
- Inntil 15 % av tilskuddet til et konkret prosjekt kan gis til styring av relevant kompetanse.

Riksantikvaren viderefører refusjonsordningen for tilstandsregistrering i 2021, se vedlegget for mer informasjon.

#### **Formålet med tilskudd i kulturmiljøforvaltningen**

Hovedoppgaven for kulturmiljøforvaltningen er å hindre tap av kulturminner og kulturmiljø, og å ta vare på kulturminnene som bruksressurser og som grunnlag for kunnskap, opplevelse og bruk.

Tilskuddsmidlene er et av de viktigste virkemidlene og styringsverktøyet i kulturmiljøforvaltningen og skal brukes mest mulig effektivt for å nå de nasjonale målene på kulturmiljøfeltet. Tilskuddene bidrar til å

muliggjøre gode istandsettingsprosjekter, de bidrar til engasjement og innsatsvilje, og de er viktige for å drive frem kompetanseutvikling.

Formålet med tilskuddsordningen er å støtte private eiere i deres arbeid med å ta vare på kulturminner. Tilskudd skal medvirke til at fredete kulturminner kan settes i stand etter antikvariske retningslinjer og brukes som ressurser i en bærekraftig utvikling. Tilskuddsordningen følger opp de statlige pliktene i kulturminneloven. Det vil si å gi helt eller delvis vederlag til private eiere av fredete kulturminner i fordyrende arbeid som følger vilkår for dispensasjon, og spesielt tyngende vedlikeholdsarbeid, jmf. kulturminneloven.

### **Om tilsagn og aktiv bruk av tilsagn i tilskuddsforvaltningen**

Tilsagn er tilskudd som loves for neste år. Det er viktig at tilsagn som virkemiddel brukes aktivt og strategisk for å sikre størst mulig måloppnåelse gjennom økt forutsigbarhet. Tilsagn bør prioriteres til eiere av større prosjekter som strekker seg over lengre tid, eventuelt prosjekter som krever lengre planlegging før iverksetting.

Gjennom tilbakemelding fra fylkene og Sametinget ser Riksantikvaren at bruken av tilsagn varierer stort. Vi vil derfor legge til rette for mer nettverksbygging og kompetansedeling internt i kulturmiljøforvaltningen.

### **Krav til egne kontoer for de enkelte tilskuddspostene**

Riksantikvaren stiller som krav at tilskuddsmidlene fra hver tilskuddspost skal settes på egen rentebærende konto. Tilskudd til fylkene og Sametinget blir først utbetalt når Riksantikvaren har fått tilbakemelding med informasjon om kontonummer for de enkelte tilskuddspostene.

### **Retningslinjer og vilkår for tilskudd**

Klima- og miljødepartementet arbeider med å ferdigstille forskrift for 8 av tilskuddsordningene under departementets ansvarsområde. Forskriftene er foreløpig ikke vedtatt, og kan derfor ikke legges til grunn ved fylkeskommunenes og Sametingets vedtak om tilskudd fra postene 71, 72, 73, 74 og 79. Dette innebærer at fylkeskommunene og Sametinget må legge tilskuddsrundskrivet (T-1/20) til grunn ved fordeling av tilskudd.

Som følge av dette har Riksantikvaren også oppdatert dokumentet *Retningslinjer og vilkår for tilskudd fra statsbudsjettet kap. 1429 post 71-79*. Den vedlagte utgaven er lagt nærmere opp til krav og språk slik det foreligger i forslag til forskrifter, og skal legge til rette for enhetlig saksbehandling av tilskuddsordningene i 2021. Disse skal legges ved alle vedtak om tilskudd fra fylkeskommunene og Sametinget.

### **Fylkene og Sametingets rapportering til Riksantikvaren**

Fylkeskommunenes og Sametinget rapportering til Riksantikvaren på tilskudd fra post 71-74 skal følge «Mal for regionalforvaltningens og Sametingets rapportering for tilskudd fra Riksantikvaren» ([www.ra.no/kf2020/maler](http://www.ra.no/kf2020/maler)).

- **Fristen for rapportering på tilskudd for 2021 er 1. februar 2022.**

### **Vedlegg til dette vedtaket**

- *Vedlegget til vedtak om tilskudd til fylkeskommunene og Sametinget gir utfyllende informasjon om formålet med post 71 og om refusjon i forbindelse med tilstandsregistrering.*
- *Retningslinjer og vilkår for tilskudd 2021*
- *Tilbakemelding fra RA på innspill og ønsker fra FK-SD*

### **Kontroll med fylkeskommunen og Sametinget som tilskuddsforvalter**

Ved kontroll med fylkeskommunen og Sametinget sin forvaltning av tilskuddsordningen kan Riksantikvaren og Riksrevisjonen foreta stedlig kontroll og innhente nødvendig dokumentasjon.

**Fylkene og Sametinget kan klage på dette vedtaket**

Dere kan klage på vedtaket innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En klage skal stiles til Klima- og miljødepartementet, men sendes til Riksantikvaren.

Vennlig hilsen

Linda Lovise Veiby(e.f.)  
seksjonssjef

Anke Loska  
seniorrådgiver

**Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift**

Vedlegg: 3

Kontering ved tilskudd (for intern bruk hos Riksantikvaren)			
<b>Konto:</b> 8719	<b>Koststed:</b> 45	<b>Tilskuddsnummer:</b> 210146006	<b>Bankkontonummer:</b>
<b>Beløp:</b> 12 750 000, -		<b>Merknad:</b> Tilskudd 2021 Kap/post 142971	

Kontering ved tilsagn (for intern bruk hos Riksantikvaren)			
<b>Konto:</b> 8719	<b>Koststed:</b> 45	<b>Tilskuddsnummer:</b> 220146	<b>Bankkontonummer:</b>
<b>Beløp:</b> 9 000 000, -		<b>Merknad:</b> Tilsagn fra statsbudsjettet 2022 Kap/post 142971	